

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Lágymányoson hulladékokból épült
viskókban élnek a családok százai*

Forrás:

Új Nemzedék

Bp
(Hely)

1927. 10. 29
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1927"

Személy

Helvszám

333.32 "1927"

A Lágymányoson hulladékokból épült viskókban élnek a családok százai

Óbudán és a főváros belsejében is szörnyű tömeg- lakások huzódnak meg

— Az Új Nemzedék tudósítójától. —

A főváros periferiáin uralkodó szörnyű tömegnyomorról számoltak be az Új Nemzedéknek a hatodik kerület tömeglakásairól minap közölt cikke. Megírtuk, hogy az Angyalföldön közel ezerszáz család kénytelen meghuzódni nyomoruságos fabódékban s a szerencsétlen emberek helyzetét még inkább súlyosítja az a körülmény, hogy a hatóságok bármikor kilakoltathatják őket. Ám nemcsak a hatodik kerületben találhatók ilyen szörnyű tömeglakások.

Szemétből épült házak a Lágymányoson

Az Angyalföldről ugorjunk át a Lágymányosra, amelynek egyik részén a lakásnyomoruság még az eddigieknél is kiáltóbb. A Duna budai oldalán, jóval túl az összekötő vasuti hidon mintegy nyolcvan-száz olyan viskó áll egy rakáson, amelyek — szemétből épültek. Itt, a közelben van ugyanis a lágymányosi sze-

metbánya. A szemet kiválogatásából egész csomó ember él, akik a főváros megbizottjainak adogatják el a még fölhasználható hulladék kilóját néhány fillérért. Ezek az emberek a szemétdombok fölött különféle hulladékokból „házat” építettek. A házak oldala bádogg- és fahulladékokból, kődarabokból, salakból és egyéb szemétből van összetapasztva s mind-egyiknek a táján ott leng a szemét rothadó büzének az illata.

A háboru után kezdett „kiépülni” ez a városrész. Akinek nem volt lakása és a közeli Hengermalomban, vagy Hidrokszigén-gyárban kapott alkalmazást, itt ütötte fel tanyáját s ha később kipotyant az állásából, maga is szemétszedő lett. Az egészségtelen és az időjárás szerényeitől függő odukat már többször is elmosta a Duna áradása. Ilyenkor a szegény emberek újból neki láttak a viskók fölépítéséhez s óvatosságból nem egyet cölöpökre építettek föl. Mintegy félezer ember él ezen a tájon az egészségtelen, nedves és szellőtlen falak között. Vízük, világításuk — természetesen —

nincs, de a közbiztonsági állapotok sem kielégítőek. Éjszaka nem tanácsos egyedül arra menni... Egyetlen rendőrszem nem áll az egész környéken!

A lakók évi harminckét pengő bért fizetnek a fővárosnak. Egyébként már megkezdtek ennek a területnek a kilakoltatását a folytonos árvízveszedelmekre és a közegészségügyre való figyelemmel.

Kibirhatatlan bűz Óbudán

Ha átlátogatunk a Lágymányosról Óbudára, ott is megdöbbentő állapotokat találunk. Szét-szórva egész tömegét pillanthatjuk meg az összetákolt viskóknak, amelyek mind egészségügyi, mind biztonsági szempontból igen gyatrak. Ezeket a szedett-vedett deszkabódékon kívül, főként a legsötétebb Óbudán, igen sok ház épült agyagból. Az agyagházak falai pedig kivétel nélkül vízesek.

A Keeske-utcában egyáltalán nincs csatorna és a szennyes, piszkos vizet mindenki az utcára önti ki. A piszkos lé szaga elárasztja az egész utcát, úgy hogy a lakók éjszakára becsukott ablakok mögött kénytelenek tartózkodni, még a legelviselhetlenebb hőségben is, mert az utcáról beömlő bűz egyenesen kibírhatatlan.

A Seregély-utcában is hasonló állapotok vannak. Csatornázás itt szintén nincs és ennélfogva vízvezeték sincs. Néhány házban korhadt illemhely van, amelyek néha földuzzadnak és kicsapnak. A piszkos, szenny az udvaron át kiömlik az utcára. Ehez járul, hogy kanális hiányában a szennyes vizet is az utcára kell önteni s így az utca levegője elviselhetetlen. A tisztiorvosi hivatal már régebben javasolta a csatornázás bevezetését, erre azonban még mindig várnak a környék lakói.

Egészségtelen oduk a város szívében

Elnézhetünk kissé a város belsejébe is, mert bizony, itt is akad hirmondó a lakásnyomoruságról. A város belsejében, a Gólya-utca 17. szám alatt valóságos nyomortanyán lakik Benjámin Zsigmond erdélyi menekült és családja. Az udvar falához támaszkodva három lépés széles és három lépés hosszú deszkaviskó áll, amely valakinek a kamrája lehetett azelőtt. A deszkafalakon — amelyeket még kátránypapírral fedtek — dúsan tenyészik a penész, padló nincs s a nyirkos föld csak úgy cappog minden lépésnél. Eső esetén beázik a tető s valóságos pocsolya van a „lakásban”. A napfény viszont csak a tetőn át jelleghet be. A tisztiorvos már két évvel ezelőtt elrendelte Benjámin kilakoltatását, de a beteg asszony és beteg gyermeke nem mer mozdulni, hiszen még ennek a viskónak a csekély bérével is adósak szoktak maradni...

Közel kétszáz ember él az Andrássy-ut egyik mellékutájában, a Csengeri-utca 41. szám alatt. A ház falai dűledeznek, vakolata leomlott, ablakrámai kiestek, a lakások sötétek, dohosak, levegőtlenek. A lépcsőházat faalkotmányokkal támasztották alá, mert tartani kell az összeomlásától. 1911 óta négyszer nyitvánította a tisztifőorvos egészségtelenné, közveszélyessé és lakásra alkalmatlanná a házat s ma még mindig lakják s még mindig nem történt intézkedés a kilakoltatásra és lebontásra nézve. A harmincnégy lakásban összesen százkilencvennégy lélek lakik és napról-napra remegnek, hogy mikor omlik le alattuk a lépcső és mikor szakad fejükre a tető.

Rengeteg adatot lehetne még fősorolni Budapest lakásnyomorának megrajzolásához. Tény, hogy ezer meg ezer család szűkölködik még emberhez nem méltó hajlékokban, amelyekben *patkányok surranak el a lakók lábai alatt és férgek nyüzsögnek minden hasadéokban*. S amíg ezek a tüdővést, tifuszt, angolkórt s más egyéb betegséget termelő sötét, nedves és rozoga favityillók állnak és *tömegszállásul* szolgálnak, addig nem lehet a lakáskérdés gyökeres megoldottságáról beszélni.

A tisztiorvosok azonban alapos munkát végezhetnének, ha széjjelnéznének kicsit a városban. Erre pedig igen nagy szükség is volna, — minél hamarább!